

Valsts prezidenta Egila Levita runa “Gada Eiropas cilvēks Latvijā” apbalvošanas pasākumā

Publicēts: 11.03.2021.

Godātie nominanti un visi klātesošie!

Šogad ir pagājuši 30 gadu, kopš Latvija atgriezās Eiropā, un 15 gadu, kopš Latvija ir Eiropas Savienībā. Ir pagājis vesels gads, kopš es te sēdēju un tikai pieļāvu domu, ka varbūt būšu Gada Eiropas cilvēks Latvijā. Un piecus mēnešus esmu amatā, kādēļ es esmu šeit uzaicināts.

Mēs visi atskatoties, kas Eiropā, Latvijā un mūsu pašu dzīvē ir mainījies pēdējos 30, 15 un pašā pēdējā gadā, varam būt droši, ka lielākais izaicinājums nākotnē mums būs pielāgošanās un virzīšanās uz vēl straujākām pārmaiņām, ko nes tehnoloģiju attīstība un ģeopolitiskās tendences. Vai mēs esam šīm pārmaiņām gatavi? Vai mēs esam pietiekoši noturīgi un elastīgi? Vai mums ir pietiekami stipra identitāte, lai izietu cauri šīm pārmaiņām tā, ka mēs paliekam tie, kas mēs esam, taču jaunā kvalitātē?

Vēl tikai pirms dažām dienām Rīgā tikos ar Lietuvas un Igaunijas prezidentiem, lai pārrunātu jautājumus, ar ko mēs kopīgi kā Baltijas reģions un kopā ar mūsu domubiedriem Eiropā varam tikt galā. Rail Baltica savienojums ar Rietumeiropu, enerģijas drošība un neatkarība no Krievijas, finansējums pēc iespējas zaļākai izaugsmei, noturība pret hibrīdapdraudējumiem, stabilitāte un labklājība Eiropas kaimiņu reģionos – tie visi ir jautājumi, kas prasa Latvijas aktīvu iesaisti, gudru rīcību, gatavību mācīties, drosmi un apņēmību atbrīvoties no pagātnes “paliekām”. Pēdējās divas nedēļas rādīja, ka to mēs patiešām, ja ir nepieciešamība, ļoti efektīvi varam izdarīt. Lai mēs varētu atbrīvoties no šīm “paliekām”, no inerces, kas kavē mūsu pilnveidošanos, lai kļūtu par modernu, ilgtspējīgu Ziemeļeiropas valsti, lai būtu tāda valsts, no kuras citas valstis varētu mācīties. Mēs daļēji jau tādi esam

šodien, bet es gribētu, lai 2030. gada 1. janvārī (tātad pēc nākamās desmitgades noslēguma) tas būtu neatgriezeniski, uz ilgu laiku un neapstrīdami.

Dārgie draugi!

Par Eiropas spēju atbildēt uz nākotnes izaicinājumiem jādome un jāizsakās mums visiem. Visiem, tas ir, nedaudz mazāk par 2 milj. Latvijas iedzīvotāju un vēl pāris simt tūkstošu Latvijas pilsoņu ārzemēs. Latvijas iedzīvotāju balsīm ir jābūt vienvērtīgi sadzirdētām! Tādēļ šodien es gribu izcelt tieši savstarpējo komunikācijas kultūru, kas Latvijā mainās līdz ar jaunās, brīvībā dzimušās un pie sociālajiem tīkliem pieradušās paaudzes ienākšanu aktīvajā Latvijas sabiedriskajā un politiskajā dzīvē.

Manuprāt, visi trīs "finālisti" ir lieliski piemēri mūsdienīgas, eiropeiskas, ziemeļnieciskas komunikācijas ienākšanai mūsu sabiedrībā.

Ieva Morica ar domubiedriem Latvijā ir iedibinājusi tradīciju – sarunu festivālu LAMPA –, kas ļauj ikvienam Latvijas iedzīvotājam atklāti diskutēt ar lēmumu pieņēmējiem, ekspertiem un viedokļu ietekmētājiem, tādējādi piedaloties Latvijas sabiedriskās domas veidošanā, jo demokrātijā politiku ietekmē sabiedriskā doma. Jo sabiedriskā doma ir precīzāk, labāk formulēta, mērķtiecīgāka, jo labāka kļūst valsts politika. LAMPA šajā kontekstā ir devusi nopietnu pienesumu sabiedriskās domas veidošanā. LAMPA dod visiem iespēju aci pret aci un bez ekrānu starpniecības runāt par lietām, kas mums visiem ir svarīgas. Uzskatu, ka digitālajām tehnoloģijām ir jāpapildina tiešā komunikācija, nevis tā pilnībā jāaizstāj, un LAMPA ir lielisks piemērs tam. Pats ar prieku piedalīšos LAMPĀ arī nākamgad.

Oto Brantevics ir galvenais varonis Artūrs Vanags filmā "Dvēseļu putenis", kas ir kļuvusi par pēdējos gados populārāko Latvijā ražoto filmu. Ja pareiza ir statistika, kas ir lasāma virsrakstos, tad visu laiku populārākā vai apmeklētākā filma Latvijā. Ja kādu jaunieti vēstures mācību grāmatas un muzeji neuzrunā, nepilnīgi uzrunā vai atstāj vienaldzīgu, tad neviens nevarēja noskatīties šo filmu un jo īpaši Oto galvenajā lomā, neaizdomājoties par šo milzīgo cenu, kas tika maksāta par Latvijas valsti un kādēļ tā bija jānosargā toreiz, kādēļ tā ir jānosargā tagad un kādēļ tā būs jānosargā nākotnē. Filma liek aizdomāties arī par drosmi un pašpārliecinātību, kas nepieciešama, lai panāktu neiespējamo. Tā arī atgādina, ka brīvība ir jāaizstāv pastāvīgi, jo to ir tik viegli zaudēt. Tādēļ mums tik svarīgi meklēt sabiedrotos, cieši sadarboties ar mūsu kaimiņiem un draugiem Eiropā un pasaulē. Ar tiem draugiem, kuri izprot mūsu intereses. Jāpiemin, ka Oto papildus savam aktiera darbam un mācībām ir arī Eiropas Parlamenta vēstnieku skolas vēstnieks. Nākotnē ceram viņu redzēt gan filmās, gan ietekmīgās tribīnēs.

Trešais finālists Ralfs Eilands plaši pazīstams Latvijā kā sabiedriski un pilsoniski aktīvs dziedātājs. Papildus mūziķa dotībām Ralfa īpašais talants ir "saprotamā" valodā un veidā uzrunāt Latvijas jauniešus par Eiropas vērtībām. Būt autoritātei laikā, kad tradicionālās autoritātes zaudē savas pozīcijas. Būt populāram, bet atļauties izteikt nepopulārus viedokļus. Ralfa aicinājums šogad jauniešiem piedalīties Eiropas Parlamenta vēlēšanās bija ļoti svarīgs – tur, Briselē, ar Latvijas politiķu līdzdalību tiek pieņemti lēmumi, kas vēl daudzus gadus ietekmēs dzīvi Latvijā. Šī procesa rezultāts, protams, atspēlēsies mums visiem neatkarīgi no tā, vai tas būs pozitīvs vai negatīvs, tādēļ labāk iestāties, nepalikt malā. Ralfs arī pats noteikti vēl ilgi ietekmēs sabiedrisko domu Latvijā, tādēļ man būs jāatrod laiks nākamā gada sākumā uzaicināt viņu uz Rīgas pili, lai pārrunātu šīs interesantās tēmas, kāds varētu būt mūsu pienesums Eiropai.

Godātie klātesošie!

Manās acīs visi trīs finālisti ir vienvērtīgi, taču izšķirošs ir sabiedriskais balsojums. Tādēļ man tagad ir šis atbildīgais brīdis paziņot laureātu, un tas ir Ralfs Eilands!

<https://www.president.lv/lv/valsts-prezidenta-egila-levita-runa-gada-eiropas-cilveks-latvija-apbalvosanas-pasakuma>